

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2026

Ως Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) και ως ο μεγαλύτερος Ελληνικός, δημόσιος φορέας που ασχολείται με την έρευνα της υδρόσφαιρας και των υδρόβιων ειδών, μετά τα καταγιστικά δημοσιεύματα και ρεπορτάζ των τελευταίων ημερών για το ψάρι λαγοκέφαλος που έχει εισβάλει στις Ελληνικές θάλασσες και την «επικινδυνότητά» του, αισθανόμαστε υποχρεωμένοι να ενημερώσουμε εν συντομία τους συμπολίτες μας για το είδος αυτό, ώστε να αποφευχθεί η υπερβολή και ο αδικαιολόγητος πανικός.

Ο λαγοκέφαλος (*Lagocephalus sceleratus* (Gmelin, 1789)), είναι ένας λεσσεψιανός μετανάστης που πέρασε από την Ερυθρά Θάλασσα στην Ανατολική Μεσόγειο, μέσω της διώρυγας του Σουέζ. Στη χώρα μας καταγράφηκε για πρώτη φορά το 2005. Σήμερα το συναντάμε σχεδόν σε όλες τις Ελληνικές θάλασσες, με τις παρατηρήσεις να γίνονται ολοένα και πιο συχνές. Ως ξενικό, χωροκατακτητικό είδος έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, σε οικοσυστημικές υπηρεσίες, σε γαλάζιες οικονομικές δραστηριότητες (κυρίως στην αλιεία) και στην υγεία.

Αν και οι στοχευμένες μελέτες για τις επιπτώσεις του λαγοκέφαλου στη βιοποικιλότητα είναι λίγες, εν τούτοις, σύμφωνα με μαρτυρίες αλιέων, επιστημονικές παρατηρήσεις και μοντέλα, ο λαγοκέφαλος έχει αρνητικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα. Είναι ένα είδος με υψηλή προσαρμοστικότητα και λίγους γνωστούς θηρευτές, το οποίο ανταγωνίζεται τα ντόπια είδη για τροφή, ενώ τρέφεται με εμπορικά είδη αλιευμάτων.

Αποτελεί ένα είδος ψαριού με σημαντικές, αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στους παράκτιους αλιείς, ιδιαίτερα στις περιοχές όπου παρουσιάζει μεγαλύτερη αφθονία, διότι καταστρέφει τα αλιευτικά τους εργαλεία, τους αναγκάζει να αλλάξουν τόπους ψαρέματος, να εργάζονται περισσότερες ώρες για την επιδιόρθωση των κατεστραμμένων εργαλείων τους, να χάνουν πολύτιμα αλιεύματα που τρώει ο λαγοκέφαλος, κ.λπ.

Οι ιστοί του λαγοκέφαλου περιέχουν μια ισχυρή νευροτοξίνη, την τετροδοτοξίνη (Tetrodotoxin – TTX) για την οποία δεν υπάρχει γνωστό αντίδοτο, και η κατανάλωσή της μπορεί να αποβεί ακόμη και μοιραία. Λόγω αυτού, και της σχετικής Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, το είδος αυτό και τα συγγενικά του απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν για ανθρώπινη κατανάλωση. Δηλητηρίαση από λαγοκέφαλο έχει καταγραφεί μόνο μία φορά στην Ελλάδα, σε περιστατικό που αφορούσε την κατανάλωση του ψαριού από πέντε αλλοδαπούς ναυτικούς που δεν γνώριζαν το είδος, ενώ, μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει κανένας καταγεγραμμένος θάνατος από βρώση λαγοκέφαλου στη χώρα μας.

Έως σήμερα, δεν υπάρχει κάποιο προκαθορισμένο, κεντρικό και επίσημο σύστημα καταγραφών περιστατικών που σχετίζονται με επιθέσεις ή δηλητηρίαση από κατανάλωση λαγοκέφαλου στην Ελλάδα, ούτε -από όσα γνωρίζουμε- σε κάποια άλλη Μεσογειακή χώρα. Έτσι, δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν αρκετά, αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με ανάλογα περιστατικά. Ως ΕΛΚΕΘΕ έχουμε ενημερωθεί μόνο για ένα περιστατικό επίθεσης σε λουόμενη στην Κρήτη το 2022.

Τις τελευταίες ημέρες, παρουσιάζονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης περιστατικά επιθέσεων λαγοκέφαλου σε λουόμενους, τα οποία αφενός δεν επιβεβαιώνονται, αφετέρου πυροδοτούν σχετικές συζητήσεις σε όλα τα ΜΜΕ έχοντας δημιουργήσει αίσθημα ανασφάλειας και φόβου στο ευρύ κοινό, το οποίο μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις τόσο σε οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη θάλασσα, δεδομένου του ότι βρισκόμαστε στην αρχή του καλοκαιριού, όσο και στην ευζωία μας.

Οι εξειδικευμένοι στο αντικείμενο των ξενικών ειδών επιστήμονες του Κέντρου μας παρακολουθούν εδώ και πολλά χρόνια το φαινόμενο της εξάπλωσης και των επιπτώσεων του λαγοκέφαλου στο θαλάσσιο περιβάλλον και στην αλιεία, μέσα από ερευνητικά έργα που χρηματοδοτούνται κυρίως από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Συνεργάζονται δε με όλους τους αρμόδιους φορείς για την εξεύρεση λύσεων για την αντιμετώπισή του.

Στο πλαίσιο αυτό, και με χρηματοδότηση από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), εκπονήσαμε το 2024 Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση του είδους, στο οποίο γίνονται προτάσεις για την παρακολούθηση, τη διαχείριση και την εμπορική αξιοποίησή του. Η συστηματική παρακολούθηση των πληθυσμών του λαγοκέφαλου αποτελεί βασική προϋπόθεση, ώστε να συλλεχθούν αξιόπιστες χρονοσειρές δεδομένων για την αφθονία του στις θάλασσές μας που θα βοηθήσουν στην πιο στοχευμένη αντιμετώπισή του στη συνέχεια, με συνδυασμό διαχειριστικών μέτρων.

Παράλληλα, σε συμφωνία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΑΝ), τα αρμόδια στελέχη του ΥΠΑΑΤ (με τα οποία βρισκόμαστε σε συνεχή, άριστη συνεργασία) έχουν καταρτίσει **σχέδιο πρότασης για ένα πιλοτικό πρόγραμμα** (βασισμένο στην εμπειρία της Κύπρου που έχει εκπονήσει αντίστοιχο πρόγραμμα), **για στοχευμένη, επιδοτούμενη εξαλίευση λαγοκέφαλων από παράκτιους αλιείς**, σε περιοχές με μεγάλη αφθονία αυτών των ψαριών, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα Αλιεία – Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα (ΠΑΛΥΘ) του ίδιου Υπουργείου. Το σχέδιο αυτό έχει σταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για διαπραγμάτευση και έγκριση.

Γενικά, στους συμπολίτες μας, και σε εκείνους που πηγαίνουν στη θάλασσα ή ψαρεύουν ερασιτεχνικά αυτό το καλοκαίρι, **συστήνουμε ψυχραιμία και προσοχή**. Διαχρονικά και **σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να πλησιάζουμε, να χαϊδεύουμε, να ταΐζουμε, και να προκαλούμε την άγρια πανίδα** (υδρόβια και χερσαία), ενώ, μόνον εφόσον είναι απαραίτητο, χειριζόμαστε τους λαγοκέφαλους με ειδικά, χοντρά γάντια. **Δεν τρώμε, επίσης, σε καμία περίπτωση λαγοκέφαλο, ούτε οτιδήποτε άλλο ψαρέψουμε και δεν είμαστε 100% σίγουροι ότι είναι ασφαλές για βρώση.**